

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-	v upravnemu prejemam:	K 22-
celo leto	12-	celo leto	11-
pol leta	6-	četrt leta	5/50
četrt leta	2-	na mesec	1/90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefonski št. 34.

C. kr. državna železnica in Slovenci.

Nemci se vedno in povsod pritožujejo, da se premalo ozira na nemške uradnike in da se hoče urade slavizirati. Dejstva nas pa pouče ravno o nasprotnem. Naša vlada dela z vso silo na to, da naseli posebno po naših slovenskih deželah kolikor mogoče nemških uradnikov. S tem hoče začeti narodnostni spor tudi v naše popolnoma slovenske dežele. Najeklatantnejši dokaz tega vladne germanizacijskega dela so c. kr. državne železnice.

Tržaško ravnateljstvo c. kr. drž. železnice upravlja okrog 1010 km železniških prog, od katerih vodijo razvzen proge Tržič - Cervinjan, ki meri $17\frac{1}{2}$ km po laški zemlji, vse po slovenskem, oziroma hrvatskem ozemlju. Samo končne postaje Trst, Pulj in Rovinj so slovensko - laške. Edina postaja Kočevje ima nekoliko več Nemcev, drugo je vse popolnoma slovensko.

Pri ravnateljstvu je 200 uradnikov. Od teh je 160 Nemcov (80%), a 23 Slovencev (11%), 7 Čehov in Hrvatov (4%) 10 Lahov (5%). Nemci nimajo pravice niti do enega uradnika, imajo jih pa celih 80%. Slovenci in Hrvati bi morali imeti 192 (96%) uradnikov, Lahci pa 8 (4%). Slovenci imajo pravico zahtevati torej, da se nastavi pri ravnateljstvu c. kr. drž. železnice v Trstu še 162 slovenskih uradnikov.

Na progah je 266 uradnikov. Od teh je 116 Nemcov (44%), 92 Slovencev (34%), 24 Hrvatov (9%), 33 Lahov (13%), čeprav bi morali imeti Slovencev in Hrvati 255 uradniških mest, Lahci pa 11. S tem nas je torej vlada prikrajšala za 138 uradniških mest.

Pod beljaško ravnateljstvo spada 1000 km železniških prog. Od teh vodi 300 km, t. j. 30%, po slovenskem ozemlju. Vsega slovenskega uradništva je namesto 150, le 10 (t. j. 2%). Slovenci smo torej pri tem ravnateljstvu prikrajšani za 140 uradniških mest.

V ministrstvu in v pomožnih uradbih bi moralo biti 80 slovenskih uradnikov, ker vodi 1300 km državnih ž-

leznice po slovenskem ozemlju, kar znači toliko, kakor 8·5% vseh drž. železnice v Avstriji.

Spošno smo Slovenci pri c. kr. državnih železnicah prikrajšani za 520 uradnikov.

Te strelke govore, popolnoma jasno, kako nas vlada povsod započavlja. 520 uradnikov nemške narodnosti odjeda kruh nam Slovencem. Potem pa pridejo Nemci ter denuncirajo, da hoče podpravljatev c. kr. drž. železnice, Auředníček, slovenizirati drž. železnice, če hoče vsaj deloma popraviti krivice, ki se gode Slovencem. Opozorjam naše poslance, naj zastavijo vse sile, da se odstranijo te krivične razmere. Za nas ni to samo narodnega pomena, temveč tu gre za eksistenco 520 slovenskih uradnikov in njihovih družin. Proč torej z nemškimi uradniki iz naših slovenskih dežel, ker nimajo prav nikakršne pravice do teh mest.

Jugoslovani v obstrukciji.

Vse nemško časopisje rohni, vse nemške stranke in ž njimi združena socialno - demokratična stranka ne najdejo dovolj besedi in ostrih izrazov, da bi obsodili obstrukcijo jugoslovenskih poslancev proti vladnemu načrtu o ustanovitvi italijanske pravne fakultete.

Kdo se bo oziral na očitanja, ki niso drugega, kakor psovke in fraze? A eno se vedno vrača, eno se v vseh listih bere v najrazličnejših varijacijah, eno zveni iz vseh očitanj, kakor referen iz kake pesmi: Slovenci sploh nimajo vzroka sedaj nasprotovati ustanovitvi italijanske pravne fakultete, saj je ustanovitev samo provizorična in saj ne bo v Trstu, ne na teritoriju, kjer stanujejo Slovenci skupno z Italijani, marveč na nevtralnih tleh, na Dunaju in torej ta fakulteta ne bo Slovencem sploh nič skodovala.

To stališče sta najpoprej zavzela ministrski predsednik, baron Bienerth, in naučni minister, grof Stürgkh, in zdaj čujemo to iz vseh listov dan na dan.

V resnici je ustanovitev italijanske pravne fakultete na Dunaju za Jugoslovane manjše zlo, kakor bi bi-

la ustanovitev te visoke šole v Trstu, a razloček ni velik. Fakulteta sama, naj ji bo sedež kjerkoli, je pa za nas krivica zaradi tega, ker bodo absolventje italijanske pravne fakultete preplavili jugoslovenske pokrajinje. Ce bi italijanski akademiki, ki bodo absolvirali svoje pravne studije na italijanski fakulteti na Dunaju potem tudi ostali na Nižjeavstrijskem ali šli samo na Tirolsko, potem bi imelo zgoraj označeno argumentiranje kaj smisla. Toda absolventje italijanske pravne fakultete bodo silili v naše jugoslovenske kraje, fakulteta bo omogočila italijanskemu življu zasidranje v vseh uradih na slovenskem jugu in v vsem javnem življenju, med tem, ko se jim bodo Slovani morali umikati, ker nimajo svoje fakultete in je velikemu številu jugoslovenskih srednješolskih abiturientov nemogoče, iti studirat na visoke šole v dragih velikih mestih že zaradi pomanjkanja materialnih sredstev.

Toda — kaj vprašajo vlada in njene stranke za argumente, pa naj bodo še tako tehtni in prepričevalni. Italijanom hočejo dati fakulteto, a ker branijo Jugoslovani spričo take krivičnosti in pristranosti vseh državnih in političnih činiteljev svoje življenjske interese s skrajnimi sredstvi, ker so segli po zadnjem orložju, kar jih imajo parlamentarne stranke, pa kar besne na nas. Vajeni so pač, da so nas še vedno potlačili in pohodili in kar ne morejo pojmiti, da se Jugoslovani enkrat tudi upajo vdigniti — pest.

Dnevne vesti.

+ Naučni minister grof Stürgkh je v včerajšnji seji proračunskega odseka obširno opravičeval vladno stališče, da je treba na vsak način sedaj ustanoviti italijansko pravno fakulteto, ne da bi se obenem sploh vpraševalo slovenske šolske zahteve. Naučni minister, grof Stürgkh, je časih pisal za različne časopise nepravljive članke, ki so se odlikovali po posebno smešnem slogu, tako da je »Arbeiter Zeitung« dolgo časa najlepše evetke teh člankov priobčevala pod naslovom »der dieswöchentliche Stürgkh« ali »die neueste

uresničiti, toda zato njegov pomen ni nič manjši. Ilirizem je bil kulturno sredstvo, ki se je z njim oblikovala brezlika slovenska knetska masa in po njem (Bleiweisove »Novice«) dovela do narodne zavesti.« (Dr. Lončar.) To je torej glavna zasluga in pomen ilirizma za nas Slovence. Druga velika zasluga ilirizma pa je, da je pod njegovim vplivom vpeljal Bleiweis potom »Novice« k nam gajico in nas na ta način v pravopisem oziru približal Hrvatom in Čehom. Vse drugo, kar je ilirizem propagiral, so bile utopije. Historični razvojni pa prav Vrazu, ki je obupal nad prihodnost slovenske literature in iskal rešitve v srbo - hrvaščini, ampak dal je prav Prešernovi goreči ljubezni do materskega jezika, ki je zapel kakor bron v njegovih klasičnih pesmih, dal je prav Prešernovemu pogumu in zaupanju v notranjno moč našega naroda. Prešeren nam je pokazal isto pot, kakor sta jo kazala Palacký in Havliček Čehom: Zanasačmo se le nase in na lastno delo! Ne pričakujemo pomoči od milosti vlad in vladarjev, niti od prijateljev za državnimi mejami, niti od katastrof in slučajev, niti od zgodovine, ki je za nami, niti od daljne prihodnosti: nikdo za nas ne more izvršiti in ne izvrši dela, ki ga moramo izvršiti sami.

Ilirizem je hotel zmagovati z združenimi masami. Prešeren pa je že takrat čutil in vedel, da se da rešiti problem malega naroda le z lastnim delom, le z izobrazbo in kulturno, in da je kulturo mogoče dosegiti le na

podlagi materinskega jezika; zato piše Vrazu (25. jul. 1837): »Die Tendenz unserer Carmina und sonstiger literarischer Thätigkeit ist keine andere, als unsere Muttersprache zu kultivieren. Habt Ihr ein anderes Ziel, werdet Ihr es schwerlich erreichen.«

»Ako bi se bil naš narod potisnil pod kalup tujega, — četudi našemu sorodnega — jeziku, bi bilo to samo nadaljevanje onega stoletnega ponizevanja, ki je privdelo naš narod do propada, moralnega in fizičnega.« (Dr. Prijatelj.)

Kaj je pokazal naš mali narod tekomp razvoja od Prešernovih časov sem? — Danes je naš narod v svoji splošni izobrazbi na drugem mestu med Slovani, takoj za Čehi, katerih najljubalejši učenec je, med Jugoslovani pa je sploh prvi, čeprav je najmanjša narodna celota. V tej obdobji, da bi se narod na tej kulturni višini, da katere je dospel po Aškerčevih besedah: »Vse kar smo, to smo sami iz sebe« — samo z lastnim trdim delom, odrekli svojemu jeziku in sprejeli srbohrvaščino za knjižni jezik, v tej obdobji je danes ilirska, ozir. jugoslovenska ideja neizvršljiva, in kdorkoli bi danes predlagal kaj takega, bi se pregrešil na slovenski narodni časti. Primerena samozavest in ponos nam boosta pridobil spoštanje pri sovražnikih in — last, not least — tudi pri prijateljih. Zaljubljeni niso rasmere danes dosti boljše, kakor so bile za Prešernovih časov, ko piše Vras Prešernu (1838): »Ich bin der Meinung, dass die Kro-

Stürgkhia.« Na tiste nesrečne člane spominjajo trivijalne primere, ki jih je rabil grof Stürgkh tudi v si nočnejem svojem govoru. Taka je n. pr. njegova primera z vlakom, ki vodi čez Semering. Sploh je vse besednje grofa Stürgkha izkazalo le eno: da vlada ne najde nobenega pametnega, nobenega tehnega razloga za opravičenje svoje nečuvane kričivosti napram Slovencem in svoje protetiranja Italijanov. Kako pa naj ga dobi, ko ga ni in ko hoče z vso silo in zoper odpor vseh vojaških krogov ustanoviti italijansko fakulteto zgoraj na pritisk ministra zunanjih del, aneksionskega grofa Aehrenthalha, ki pa stoji zopet pod pritisom italijanske vlade v Rimu, ker je to sinoči javno pribil hrvaški poslanec Vuković in s svojimi dokazi vladni kar sapo zaprl. Eno je pa značilno v sinočnem govoru naučnega ministra in ne brez vrednosti, vsaj akademične, četudi ne praktične. Minister Stürgkh je namreč začel naenkrat tolmačiti vladno izjavlo, s katero je odklonila vse slovenske šolske zahteve od prve do zadnje točke. Rekel je namreč, da vlada jugoslovenskih zahtev ne odklanja brezpopolno, marveč da jih je odklonila samo, ker neče z italijansko fakulteto praviti v zvezo vprašanje o ustanovitvi drugih visokih šol, da pa hoče vladna slovenske zahteve objektivno uvaževati in se o njih s Slovenci pogajati, kadar bo rešena predloga o ustanovitvi italijanske fakultete. Stürgkh je sinoči vse kaj drugega povedal, kakor Bienerth dva dni prej. Seveda ima ta izjava samo enamen: pokazati svetu, kako pravična je vladna in kako neutemeljena je obstrukcija Jugoslovanov. Vladi pa niti na misel ne hodi, tudi tako storiti, kakor je minister Stürgkh govoril, že zato ne, ker ji tega nemške stranke ne dovolijo. Sicer pa so različne vladne delake Slovencem časih še vse drugačne obljube, dajale celo obvezne izjave, pa vendar svojih obljub niso izpolnile. Bivši ministrski predsednik Beck je celo svojo častno besedo zastavil slovenskim poslancem, pa se nini ženiral, jo prelomiti. Vlada naj vzame v vednost, da nas je bridka izkušnja naučila, da tudi najsvetjejsa vladna obljuba ni vredna piškavega oreha.

aten sehr unrecht haben, wenn sie das Visier so hoch öffnen und auf uns halbe Nordsöhne wie auf Samaritaner herabblicken. Vkljub temu namreč, da se ob raznih slavnostnih prilikah ganjeno objemamo in pojemo »Slovenac i Hrvat«, se še vedno slabo poznamo in radi tega odkrite tudi ne cenimo. Na slavnostih velike in bobne besede, za hrbtom pa na nasi najbližji bratje tako nekako pomilovalno in »od zgoraj dolik nazivajo« praktične Kranjce; no, mi si pa tudi o naših zgornjih bratih onstran Sotle ne mislimo bač najboljše: »Uebrigens lassen wir ihnen in Hinicht der Geringsschätzung, wenn wir unsere Nieren aufrüttig prüfen, nichts geschenkt« piše v istem pismu Vras Prešernu.

V boju proti prodirajočemu pan-germanstvu moramo iskati opore v prvi vrsti v sebi samih, ako se mu hočemo uspešno ustavljati. Res pa je, da nas sili naval tujinstva, posebno pa nemšta, ki hoče preko nas k morju, da se vsi Jugoslovani ožje primaknemo drug k drugemu in da se tudi Slovenci zavedamo kot del Jugoslovanov in se tudi nanje naslavljamo. Slovenci pa smemo zahtevati pri tem, da smo kot enakovreden narod tudi enakopraven činitelj, ki se ne pusti od nobenega, slučajno po številu (in samo po številu) vodnjega naroda gledati čez ramo. Ti si Hrvati, ti Srbi, ti Bolgar — ja Slovenia: clara pecta, boni amici. Nikdo ne more od nas zahtevati, da bi se mi »v imenu jugoslovenske ideje odrekli svoji narodni samobitnosti, kakor je dobro

+ Državni poslanec dr. Benkovič. Lahko bi bil dr. Benkovič pravil vlado v veliko zadrgo. Nedavno je namreč vložil v državni zbornici nujni predlog za podporo posestnikom v občini Galicija v celjskem okraju. Ko bi vladu upoštevala klerikalne predloge, bi bila v tem slučaju prišla v veliko zadrgo. Kajti, če bi bila vlada hotela vsled predloga dr. Benkoviča dati posestnikom v Galiciji v celjskem okraju, kako podpora, bi je sploh ne mogla dati, ker občine Galicije v celjskem okraju ni. Sreča za vlado, ki se na klerikalne predloge ne ozira. Pač pa je to slabo spričevalo za klerikalne poslance, ki tako »izborno poznavajo svoje volilne okraje in potrebe prebivalstva.«

+ Lep učitelj. Kandidat štajerskih duhovnikov za državni zbor, profesor Verstovšek, je imel preteklo nedeljo shod v Dražmirju. Na shodu je prav posebno udrial po učiteljstvu in nanj hujškal kmete delžni poslanec Terglav. Neki učitelj je pozneje prijel Verstovška, zakaj se na njegovih shodih tako grdo napačno učiteljstvo, ko je vendar on sam tudi učitelj. Verstovšek je nato odgovoril: »E, veste, mal našunata' se mora ljudi.« — Tako govoril profesor, ki se menda smatra celo za intelligentnega človeka. Tak človek ne bo delal posebne časti štajerskemu kmettu, ako pride v državni zbor.

+ Socialni demokrat v Gorici so bili naznani kandidatu Callinija za državni zbor samo v laškem jeziku na velikih plakatih. Nazadnje, ko so videli, da je laških socialnih demokratov strašno malo, so nabili Callinija pred volitvijo tudi slovenske plakate, pa majhne. Ali volilo je Callinija več Slovencev nego Lahov. — Sovenci so povsodi le privesek socialni demokraciji, ki dela ž njimi, kar hoče; zapostavlja jih grdo, ter jim očitno kaže sovraštvo do njihovega materinoga jezika, vendar se dobes tako omejenci ljudje, da služijo redčim bratcem za štafažo.

+ Nemci v Gorici se čutijo tam že čisto domače. Italijani jim ne nasprotujejo čisto nič; nasprotujejo samo Slovencem. V nedeljo bo v Gorici nemška slavnost, katero priredeva pevsko društvo iz Trsta »Adriaperle« in »Eisenbahner Gesangsverein«. omenil proti naivnemu in otročnjemu pisaju »Agramer Tagblatt« dne 22. junija »Slov. Narod.«

Ako naj povemo, v kateri sineri in po katerih potih se more danes jugoslovenska ideja bližati uresničenju, moramo citirati H. Capponia, ki pravi v letosnjem »Slov. Přehledu« nekako sledi: Jugoslovenska ideja v romantični obliki ilirizma brez jasnosti in konkretnih forem ni mogla živeti. Od teh dob nas deli petdesetletni razvoj, in jugoslovenska ideja je vedno bolj; propadala, vkljub idealnemu delovanju biskupa Strossmayerja. Tudi današnja generacija ima ideal jugoslovenske enote, a išče v uresničenju realnejše poti. Gre v prvi vrsti za skupno gospodarsko in kulturno delo. Vsak narod, (Slovene, Hrvatje, Srbi in Bolgari), naj si obdrži svoje ime, svoj jezik, svojo narodnost; naj v prvi vrsti glede, da utrdi svojo individualnost, v kulturnem in gospodarskem oziru.* Iliri so začeli posloplje Jugoslavije graditi od strehe, mi ga pa moramo — po dolgi izkušnji — graditi na trdnih temeljih krepek individualnosti posameznih narodov. Bodimo odkriti: ne vabi nas bleš fantičnih sanj preporoda; sili nas k temu naš današnji položaj, ki nam preti, da narodno pognemo, če si ne podamo rok k skupnemu delu. To delo bo v

Lahki trpijo čisto mirno, da se zberejo Nemaci na Travniku sredi Gorice, ter da od tam odkorakajo v »Hilteich«, in sicer odkorakajo z goriško mestno godbo na čelu. Slovencem zaražujejo vsak korak po mestu, povsodi gona in interpelacije, tujcem pa pripovedajo vse. Pa bodo od njih še tepeni za to.

+ Nemški »Volkarat« za Spodnje Štajersko. V sredo so se zbrali v Mariboru zastopniki nemškega »Volksrata« ter reševali Nemštvo slovenske nevarnosti. Če človek bube poročila o tem shodu, tedaj se mora od sreca smejati. Najbolj smerjen je bil pa govor ptujskega dr. Plachkega. Lotil se je trializma. Videl je pred seboj veliko slovansko nevarnost in hlače so se mu začele tresti. Najbolj interesantno v njegovem govoru je mesto, kjer trdi, da je bil ljubljanski župan potrjen od vladarja. Ob tej priliki mu je napravila vojaška godba serenado. Do danes še nihče ne ve o tej potrditvi, samo velenčeni dr. Plachkij je tako dobro poučen. Sicer je pa lahko kvasil, kar je hotel — poslušalci so mu verjeti ter mu ploskali. Vse to dokazuje, kakšno je duševno obzorje teh spodnjestajerskih renegatov. To je dobro, da nam njihove klobasarije ne morejo prav nič škodovati.

+ Laška poslanca hočeta odložiti svoja mandata. Kakor poročajo, hočeta poslanca Malfatti in Rizzi za slučaj, da predloga o laški pravni fakulteti ne bo rešena v poletnem zasedanju, odložiti svoja mandata.

+ Krščanski socialei zoper kršč. socialee. Stranka, ki jo je dr. Lueger z velikim trudom ustanovil, rapidno razpadla. Takoj po Luegerjevi smrti so se pojavila nasprotstva med meščanskimi zastopniki in agrarnimi zastopniki, ki se bodo prej ali slej prav gotovo razšli. Toda tudi med zastopniki dunajskega mesta, se je vnel najhujši boj. Korupcijska afera Hrabe je dovolj znana. Ta afera je pa tako globoko posegla v dunajsko kršč. soc. stranko, da so se pristaši kršč. soc. stranke začeli vezati z naprednimi elementi ter protestirati zoper korupcije razinere v stranki. Na nekem protestnem shodu na Dunaju, katerega so sklicali napredni volileci, sta govorila tudi dva krščanska socialea, in sicer občinski svetnik Langer in predsednik kršč. soc. društva »Mittelstand«, Ashöck, ki sta v ostrih besedah prijemala to stranko in posamezne njene člane. To razpadanje te stranke je tako ponenočno tudi za naše razmere. Vsa korupcija, s pomočjo katere hočeo nasi klerikalci zlimati svojo stranko, ne bo pomagala, da ne pride prej ali slej do bankerota. Že zdaj se pojavlja neka nezadovoljnost pri klerikalnih knežkih poslanec zaradi onega nešrečnega nakupa plemenskih prasičev. Toda, to so šele prvi pojavi — polom pride.

+ Razpor v soc. demokratičnem taboru. Razpor v soc. demokratičnem taboru je postal zelo kritičen. Češki socialni demokrati na Češkem pozivljajo v svoji objavi klub čeških soc. demokratov v drž. zboru, naj iz glasovanja nemških sodrugov o rešoljcih, zadavajočih podprtjanje Komenskega sole na Dunaju, izvajajo konsekvenčno. Češko deavstvo na Dunaju in češki sodruzi na Češkem se pozivljajo, naj pri novih volitvah postavijo svoje lastne kandidate in naj ne podpirajo kandidatov nemških socialnih demokratov.

+ Jutranjo izdajo »Slov. Naroda«, ki je danes prvič izšla, smo po-

obrambni boju proti nemško-madžarski politiki, proti prodiranju nemško-madžarskega elementa v naše ozemlje in proti kulturni in gospodarski nadvladi tujev. Potrebno je trdo, vztrajno delo. Prepiri filologov o kakem skupnem jeziku nam ne pomorejo. Ustanavljamno rajsi krožke, kjer se bomo učili jugoslovenskih jezikov. Tudi v soli vpeljimo, kjer je to mogoče, pouk jugoslovenskih jezikov in literatur. Uspeh gotovo ne izostane. Delati brez pokopa! Idej in gesel imamo še preveč. — Intenzivna dela nam manjka. Zavedajmo se vsestransko realnosti in delajmo. — Tako H. Capponi.

Ilorizem Vrazovih in Gajevih časov je mrtev. Živi pa danes jugoslovenska ideja, ki je revizija starega ilorizma in dobiva vedno konkretnejšo obliko. To gibanje je doseglo že več lepih uspehov: zvezo »Slovenske in »Hrvatske Matice«, naredbo hrvaško-slovenske vlade, da naj se bereje v srednjih solah na Hrvatskem slovenski pesniki ekskurzije »Glasbene Matice« v Zagreb in »Kola« v Ljubljano, predavanja hrvaških profesorjev v Ljubljani in nameravano »Jugoslovensko enciklopedijo«, za katero bi pa bilo želeti, da izide svoj čas tudi v slovenskem jeziku.

Ne stavimo si malikov v preteklosti in ne posnemamo slepo takratnih buditeljev, delamo pa gotovo v rjihovem smislu. Upravičeno lahko trdim: tako bi delali in mislili da nes tudi naši takratni najboljši možje — Prešeren, Stanko Vraz in drugi.

slali na ogled vašem stalnim narodnikiom našega lista in poslali jim doma tudi jutriščo in pojutriščo. List je v vseh krogilih vzbudil veliko zanimanje in je napravil vsled svoje raznovesnosti najboljši utic.

+ Iz davčne službe. Davčni praktikanti Viktor Jerne, Fran Adamič in Anton Jerman so imenovani za prov. davčne asistente.

+ Imenovanje pri Južni železnici. V višji plačilni razred prideta pristava Ferdinand Sorsak in Stefan Beoglavec v Mariboru. Za prov. asistente je imenovan Fran Huban, aspirant na Pragerskem. Za revidente so imenovani Konrad Terček, pristav v Poljčanah, Ignac Prelig, pristav v Breznom in Jakob Prek, pristav v Vuzenici. Definitivno sta nastavljena Josip Černe, asistent v Spod. Dravogradu in Leopold Kučera, asistent v Pesnici. Za provizoričnega asistenta je imenovan Mirko Rajh v Mariboru.

+ Posetnikom jubilejne slavnosti! Naval pri kosišu se hoče izravnati na ta način, da se bodo obmejni Slovenci po krajevnih skupinah dirigirani po posameznih restavracijah. Da se izve približno število kosil, prosimo nujno, da nam goriški, koroški, Štajerski in tržaški Slovenci brzjavno sporočajo koliko kosil naj se zanje naroči!

Zadnja poročila se lahko upoštevajo le še do 9. ure v nedeljo dopoldne. Natančneje razporedbo obedov prinese po možnosti nedeljski »Slov. Narod«. Za vsak slučaj pa naj se zastopniki obmejnih Slovencev oglase v nedeljo od 7. do 12. dopoldne pri načelniku odsekoma tržnem nadzorniku g. Adolfu Ribnikarju na mestnem magistratu, ki bo dajal potrebna pojasnila. Naslov za brzjavke: Ribnikar, Ljubljana.

+ Priznanje. C. kr. poštnemu poduradniku Franu Ipavicu in Ljubljani se je priznala za njegovo zvesto 40letno službovanje častna svetinja.

+ Firma Vaso Petričič. Ugledni naš someščan, bivši predsednik Mestne hranilnice in vitez Franc-Jozefovega reda, g. Vaso Petričič je odstopil kot družabnik veletrgovne Vaso Petričič in je to trgovino prevzel njegov dosedanjši družabnik g. Ivan Samec, ki jo bo vodil pod firmo »Vaso Petričič nasl. I. Samec.«

+ Iz Simon Gregorčičeve ljudske knjižnice se je meseca junija izposodilo 1355 knjig, 329 manj ko meseca maja t. l. in 130 manj, kakor mesec junija lanskoga leta. To pa le radi tega, ker je bila knjižnica 7 dni zaprta. Največ se je izposodilo 26. in 28. junija 120 knjig, in najmanj pa 2. junija 43 knjig. Povprečno vsak dan 71 knjig. Novih legitimacij se je izdal mesece junija 18. Skupno število vseh obiskovalcev znaša koncem junija 1235. — Knjižnici je prirastlo 90 novih knjig, in sicer 78 slovenskih in 12 nemških. Stevilo vseh knjig v knjižnici znaša 3112.

+ Nemški izzivači. Piše se nam: Včeraj popoldne sem napravil kratek izlet v Rožno dolino. Mimogrede krenem v restavracijo »Rožna dolina«. Ker se je čulo na vrtu divje kričanje in prepevanje, sem ostal v gostilniški sobi, dasi sem bil preje namente na vrt. Radovednost me je pa vendarle gnala, da se prepričam, kdo kriči na vrtu. Stopil sem k oknu in tu sem videl kakih 20 do 25 nemških realcev iz Ljubljane, ki so divje kričali svoj »heil!« in prepevali »die Wacht am Rhein«. Imeli so tudi dolge politične govorance, katerim so realci burno pritrjevali. Neki govornik je pozival svoje tovariše, naj vedno in povsod varujejo in branijo nemški značaj ljubljanske realke. Koliko časa so realci še uganjali prusaško politiko, mi ni znano, ker sem preje odšel. Vprašam pa: Ali je e. kr. ljubljanska realka zato ustavljena, da se vzgajajo na nji strupeni nemški nacionalci, ali zato, da bodo njeni absolventi pošteni ljudje? Menda je pa tukaj resničen pregovor, ki pravi, da riba že pri glavi smrdi.

+ Naše slovenske Alpe in Čehi. V četrtekovi številki »Narodne Politike« popisuje dr. Stanislav Prachenský slovenske Alpe ter vabi Čehe, naj še večjemu številu obiskujejo naše lepe kraje.

+ Kres. Kakor že dolgo vrsto let, začigali se bodo kresovi tudi letos na predvečer slov. apostolov Cirila in Metoda — v pondeljek, dne 4. julija t. l. v bližnji in daljni okolici kopalnišča Rogaška - Slatina. Pri tej priliki se bode tudi streljalo. Za slučaj neugodnega vremena v pondeljek — začigali se bodo kresovi v torek zvečer od 6. do 8. na Janini pri gostilni »Jakla«, odkoder je najlepši razgled v bližino in daljino okolico.

+ Konj se motor - kolesa ustraili. V torek okoli 8. ure dopoldne je jahal 9letni fantič Jožef Adamič, posestnika sin iz Spod. Blata, konja napajat. Ko se je vrzal po državni cesti domov, pripeljal se je konju na-

spoti na motor - kolesu Friderik Thaler, kleparski pomočnik. Konj je pustil platen, in čezrno se je Thaler s kolesom 30 korakov pred jazdecem ustavil, ni mogel ta konja brzdati. Fant je skočil s konja, a ta ga je vlekkel nežitko česa po tleh, tako da je bil fant poškodovan na desni roki in na ledjih. Dognalo se je, da Thaler ni bil fantove nevreč krov.

+ Imenovanje pri Južni železnici. V višji plačilni razred prideta pristava Ferdinand Sorsak in Stefan Beoglavec v Mariboru. Za prov. asistente je imenovan Fran Huban, aspirant na Pragerskem. Za revidente so imenovani Konrad Terček, pristav v Poljčanah, Ignac Prelig, pristav v Breznom in Jakob Prek, pristav v Vuzenici. Definitivno sta nastavljena Josip Černe, asistent v Spod. Dravogradu in Leopold Kučera, asistent v Pesnici. Za provizoričnega asistenta je imenovan Mirko Rajh v Mariboru.

+ Posetnikom jubilejne slavnosti! Naval pri kosišu se hoče izravnati na ta način, da se bodo obmejni Slovenci po krajevnih skupinah dirigirani po posameznih restavracijah. Da se izve približno število kosil, prosimo nujno, da nam goriški, koroški, Štajerski in tržaški Slovenci brzjavno sporočajo koliko kosil naj se zanje naroči!

Zadnja poročila se lahko upoštevajo le še do 9. ure v nedeljo dopoldne. Natančneje razporedbo obedov prinese po možnosti nedeljski »Slov. Narod«. Za vsak slučaj pa naj se zastopniki obmejnih Slovencev oglase v nedeljo od 7. do 12. dopoldne pri načelniku odsekoma tržnem nadzorniku g. Adolfu Ribnikarju na mestnem magistratu, ki bo dajal potrebna pojasnila. Naslov za brzjavke: Ribnikar, Ljubljana.

+ Priznanje. C. kr. poštnemu poduradniku Franu Ipavicu in Ljubljani se je priznala za njegovo zvesto 40letno službovanje častna svetinja.

+ Firma Vaso Petričič. Ugledni naš someščan, bivši predsednik Mestne hranilnice in vitez Franc-Jozefovega reda, g. Vaso Petričič je odstopil kot družabnik veletrgovne Vaso Petričič in je to trgovino prevzel njegov dosedanjši družabnik g. Ivan Samec, ki jo bo vodil pod firmo »Vaso Petričič nasl. I. Samec.«

+ Iz Simon Gregorčičeve ljudske knjižnice se je meseca junija izposodilo 1355 knjig, 329 manj ko meseca maja t. l. in 130 manj, kakor mesec junija lanskoga leta. To pa le radi tega, ker je bila knjižnica 7 dni zaprta. Največ se je izposodilo 26. in 28. junija 120 knjig, in najmanj pa 2. junija 43 knjig. Povprečno vsak dan 71 knjig. Novih legitimacij se je izdal mesece junija 18. Skupno število vseh obiskovalcev znaša koncem junija 1235. — Knjižnici je prirastlo 90 novih knjig, in sicer 78 slovenskih in 12 nemških. Stevilo vseh knjig v knjižnici znaša 3112.

+ Nemški izzivači. Piše se nam: Včeraj popoldne sem napravil kratek izlet v Rožno dolino. Mimogrede krenem v restavracijo »Rožna dolina«. Ker se je čulo na vrtu divje kričanje in prepevanje, sem ostal v gostilniški sobi, dasi sem bil preje namente na vrt. Radovednost me je pa vendarle gnala, da se prepričam, kdo kriči na vrtu. Stopil sem k oknu in tu sem videl kakih 20 do 25 nemških realcev iz Ljubljane, ki so divje kričali svoj »heil!« in prepevali »die Wacht am Rhein«. Imeli so tudi dolge politične govorance, katerim so realci burno pritrjevali. Neki govornik je pozival svoje tovariše, naj vedno in povsod varujejo in branijo nemški značaj ljubljanske realke. Koliko časa so realci še uganjali prusaško politiko, mi ni znano, ker sem preje odšel. Vprašam pa: Ali je e. kr. ljubljanska realka zato ustavljena, da se vzgajajo na nji strupeni nemški nacionalci, ali zato, da bodo njeni absolventi pošteni ljudje? Menda je pa tukaj resničen pregovor, ki pravi, da riba že pri glavi smrdi.

+ Naše slovenske Alpe in Čehi. V četrtekovi številki »Narodne Politike« popisuje dr. Stanislav Prachenský slovenske Alpe ter vabi Čehe, naj še večjemu številu obiskujejo naše lepe kraje.

+ Kres. Kakor že dolgo vrsto let, začigali se bodo kresovi tudi letos na predvečer slov. apostolov Cirila in Metoda — v pondeljek, dne 4. julija t. l. v bližnji in daljni okolici kopalnišča Rogaška - Slatina. Pri tej priliki se bode tudi streljalo. Za slučaj neugodnega vremena v pondeljek — začigali se bodo kresovi v torek zvečer od 6. do 8. na Janini pri gostilni »Jakla«, odkoder je najlepši razgled v bližino in daljino okolico.

+ Konj se motor - kolesa ustraili. V torek okoli 8. ure dopoldne je jahal 9letni fantič Jožef Adamič, posestnika sin iz Spod. Blata, konja napajat. Ko se je vrzal po državni cesti domov, pripeljal se je konju na

spoti na motor - kolesu Friderik Thaler, kleparski pomočnik. Konj je pustil platen, in čezrno se je Thaler s kolesom 30 korakov pred jazdecem ustavil, ni mogel ta konja brzdati. Fant je skočil s konja, a ta ga je vlekkel nežitko česa po tleh, tako da je bil fant poškodovan na desni roki in na ledjih. Dognalo se je, da Thaler ni bil fantove nevreč krov.

+ Imenovanje pri Južni železnici. Včeraj opoldne se je konju ne odideta. Tatvina. V Zgornjih Pirnčah je 43letni krojač Ivan Nachtigal ukral posestniku Jožefu Petaču iz sukniča, ki ga je bil obesil v stran, 500 kron in jo baje popihal v smeri proti Ljubljani. Zasledjujočemu orožniku se ni posrečilo ga dohiteti. Nachtigal je rodom iz Smlednega.

+ Sirovec. Včeraj je v Jeranovi ulici srečal čevljarski pomočnik Leopold Pajšar čevljarskega mojstra Smoleta, na katerega je brez vsega vzroka navalil in ga vrgel ob tla, nato ga je pa še z opeko tako močno udaril po glavi, da ga je znatno poškodoval. Zaradi junaštva se bode moral zagovarjati pri sodišču.

+ Pogačar zopet v Celovec. Danes zjutraj sta dva orožnika eskortovala v Celovec znanega tatu Pogačarja, ki je v zadnjem času igral sosebno po Kranjskem, v kriminalnem življenu prvo vlogo.

+ Napad na Bledu. Na Bledu je bil napaden Boštjan Kavalar iz Dovjega. Napadalec mu je zasadil v levo stran života nož, ki se je zalomil in je odlomil klinje ostal v rani. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

+ Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 19 Macedoncev in 5 Hrvatov. Iz Amerike je prišlo 20 Hrvatov; 17 Hrvatov je šlo v Inomost, 19 pa v Buks.

+ Izgubljeno in najdeno. Kovači vajence Ludovik Lozej je izgubil prost bankovec za 10 K.

+ Na južnem kolodvoru je bilo izgubljeno, oziroma najdeno: dva dežnika, zavitek oblike, ženski dežnik in bele manšete.

+ Slov. Filharmonija koncertira jutri od 8. do 12. zvečer v hotelu »Južni kolodvor« (A. Seidl). Vstop prost.

+ Uradne vesti. Dne 9. avgusta bo pri okraju sodniji v Mokronogni dražba zemljišča vl. št. 22 kat. obč. Krsnivrh. Zemljišče je cenjeno 5750 kron. Najmanjši ponudek znaša 3833 kron 34 v.

Narodna obramba.

+ Obrambni tečaj se je včeraj v prošlem šolskem letu 623 učencev, med temi temi 263 Lahov in 302 Slovencev.

+ Zrakoplovci v Goriči. Na praznik v sredo so se spuščali v zrak na Velikih Rejeah, tuk. Goriče, koroška inženirja Heima in Zablatnik ter Gorjan Rusjan. Nabralo se je občinstva okoli 10.000, iz Trsta jih je prišlo 30

opozarjamo na to razstavo, ki nam prvič daje priliko, da se ob izvirnih umetninah seznamimo s visoko slikarsko umetnostjo češke, ki nam je v obči doslej bila precej neznana. G. Jakopič si je s tem, da je za razstavo pridobil češke umetnike, stekel novih zaslug tako na polju umetna-nabrazbe, kakor na polju duševne slovanske vzajemnosti. Fr. K.

Akademija pevskega in glasbenega društva v Trstu. Pišejo nam iz Trsta: Tržaška podružnica ljubljanske Glasbene Matice — ki obstoji še sedem mesecev — je zaključila v tork, dne 28. t. m. svoje šolsko leto s I. javno produkcijo gojencev in gojenjem ter ob sodelovanju društvenega pevskega zbora. Pod vodstvom g. Jeanne Frischkovitza sta nastopila s sviranjem na gosli gojeneca Boris Slavik in Karel Bibiza. Pod vodstvom g. Bibize pa gojeneca Milijutin Kuščer in Željko Jelic ter gojenki Olga Primšar in A. Radecšek. Pod vodstvom g. Adamiča so pa igrale na klavirju gojenke Svetka Zobec, Ana Vatovec, Zora Eržen in Olga Gombičeva. Vsa ta izvajanja so bila — glede na kratek čas učenja — izvajana z neverjetno preciznostjo in spremljana od poslušalev z navdušenim aplavzom. — Zdeto se je vsakemu pravo čudo, da so si mogli gojenici in gojenke takoj kratko dobe sedmih mesecev, pridobiti toliko tehnike in preciznosti v izvajaju-ju za začetnike precej težkih točk, toliko glede vijoline kolikor klavirja. Ta prva javna produkcija je dokazala, da so učne moći na svojem mestu, res sposobne za vzgojo naše mladine na glasbenem polju. Vseh gojencev — za gosli in klavir — je bilo preko 30, kar je za prvi začetek gotovo lepo število. Kakor že uvodoma rečeno, je ob tej priliki nastopil tudi drustveni moški, ženski in mešani pevski zbor, pod vodstvom priljubljenega pevovodja gosp. Karla Mahkote. — Zbor je zapel štiri pesme in žel po vsakem odpetem komadu obilo pohvale od prisotnega občinstva. Posebno še je ugajal Novakov moški zbor: »Uljetni sutan.« O pevskem zboru sploh ni potreba, da bi zgubljali besedi s kritiko, kajti izkazal se je tekmo sedmih mesecev odkar obstoji, že parkrat pred mnogobrojnim občinstvom in dobit vsakokrat od njega popolnoma zasluženo priznanje. Gospod Mahkota je pač izvrstni pevovodja — učenec Hubadov — ki živi, dela in čuti za lepo petje in ki ta svoj čut zna na sebi prirojen način vlivati svojim ljudjnim petjem v srcu in dušo. Zato pa tudi v tako kratkem času tako lepi uspehi! Tržaška podruž. »Glasbene Matice« je pa s tem javnim nastopom tudi dokumentirala, da tržaški Slovenci napredujejo tudi na glasbenem in pevskem polju, dokazala, da se s trdnim voljom in primernimi trudom da tudi — celo na ledini, katero je bilo orati tukaj — v kratkem času doseči uspehe. Letošnji napredok pa je tudi utrija v veri, da bo rezultat bodočega Solskega leta na glasbenem in pevskem polju že podvojen, da bo tak, ki bo delal čast glasbenemu in pevskemu društvu ter žilavim in napredujocim tržaškim Slovencem.

Slovanski jug.

Slovanski kongres in bolgarska vlada. Nasproti korespondentu »Ruskega Slova« se je izrazil bolgarski ministrski predsednik, dr. Malinov, o slovenskem kongresu tako - le: »Bolgarska vlada nima prav nobenega vpliva na organizacijo kongresa, vendar pa simpatizira z njim ter radično podpira podjetje moralno in materialno. Vlada želi, da bi kongres uspel čim najbolje, da bi bili na njem zastopani po možnosti vsi predstavitelji raznih neslovenskih struj in da bi ta kongres pospešil slovansko vzajemnost in sporazumljivje, ne pa povzročil razdor in nesoglasje.«

Sokolski zleti v Sofiji in v Belgradu. Iz Belgrada nam pišejo: Slovanski Sokoli, ki se udeleže vsesokolskega zleta v Sofiji, se na povratak iz Sofije ustavijo v Belgrad, kjer se nato vrši drugi sokolski zlet. Ti Sokoli bodo gostje srbskega sokolskega društva »Dušan Silni«, ki se že z veliko vnemo pripravlja na dosten in bratski sprejem slovenskih gostov. Vlada je baje dovolila »Dušan Silnemu« primeren kredit za prireditev zleta. Računa se, da se bo zleta udeležilo okrog 1500 Sokolov, med temi 800 Čehov in 450 Hrvatov in Slovencev.

Ekspedicija petrogradske akademije v Srbijo. Petrogradska iztočna akademija, ki stoji pod zaščito carja Nikolaja samega, je te dni oddala znanstveno ekspedicijo v Srbijo, in sicer pod vodstvom profesorja te akademije, dr. Ivana Šajkovića. V ekspediciji se nahajajo višji uradniki in častniki. Ekspedicija ostane v Srbiji dva meseca in bo proučevala srbsko narodno kulturo, največjo pa bo posvečala prosveti in kulturi.

Tržaški vojnički konci na Trstu. Verete ste domovinskočebna zvezna velika knesa, Oleg in Igor, che volitko kaže Konstantin, znanega ruskega posnika in predsednika ruske akademije znanosti. Igor je rojen 1. 1894, Oleg pa 1. 1892. Oba studita v vojski. Letos sta se napotila na Balkan, da proučita razmere v balkanskih državah. Ogledala sta si Carigrad, Sofijo in Belgrad. Sedaj potjeta preko Reke na Cetinje.

Poslane Radičeve obsojen. Hrvatski saborski poslanec, Stjepan Radič, je v svojem listu »Dom« priobčil članek, v katerem je med drugim pisal, da dr. Josip Frank ni hrvatski politik, marveč je samo lokav in brezsrman židovski mešetar. Dr. Frank je radi tega Radiča točil in sodiše je Radiča obsodilo v desetdnevni zapor, ki se spremeni v globo 50 K.

Ivan vitez pl. Trnski umrl. Včeraj je umrl poslednji Ilirec, neštor hrvatski pesnik in pisatelj, polkovnik Ivan vitez pl. Trnski. Dne 1. maja je še čvrst v čil obhaljal svoj 91. rojstveni dan. Tudi slovenski narod žaluje ob grobu tega velikega hrvaškega rodoljuba in pesnika. Blag mu bodi spomin!

Povratak izseljenih mohamedancev v Bosno. Kakor smo že poročili, začeli so se bosanski mohamedanci izseljevati iz Bosne. V drugi polovici preteklega meseca se je pa vrnilo 50 mohamedanskih rodbin, ki so se izselile v Makedonijo. Odšli so tja pod vodstvom nekega Mehe Jaronovića. Vsi izseljeni so bili iz prnjavorškega okraja. Imeli so tam svoja posestva, katera so zapustili. Ko so pa videli razmere v Turčiji, so se vrnili. V celi Bosni hočejo ugledni mohamedanci uvesti agitacijo, da odvrnejo ljudstvo od izseljevanja iz Bosne.

Srbski cerkveni kongres zaključen. V sredo je kralj. komisar Julij Rohonyi zaključil srbski cerkveni kongres. Prihodnje zasedanje bo v jeseni.

Zgodovina Belgrada. Znani srbski publicist, Teodor Stefanović-Vilovski, je spisal monumentalno delo, zgodovino Belgrada. Originalni zemljevidov in načrtov so iz zapuščene avtorjevega očeta, avstrijskega majorja Vilovskega. Rokopis je ku-pil občinski svet belgradskih.

Izpremembe pri srbskih poslaništvi. »Vossische Zeitung« poroča iz Belgrada: Srbski poslanik v Petrogradu, dr. Mihael Popović, je bil prestavljen v Atene, na njegovo mesto pride sekcijski šef srbskega zunanjega ministarstva, dr. Spalajković. Dosedanj srbski poslanik v Ateneh, Mata Božković, gre v Sofijo, da nadomesti ondotnega odstopivšega poslanika Simića.

Po slovanskem svetu

Češko narodno gledališče v Brnu. V sredo je bil občni zbor »Društva češkega narodnega gledališča« v Brnu, kjer je bil sprejet projekt za stavbo novega češkega gledališča v Brnu. Stavba je proračunjena na 1.300.000 K. Novo gledališče ima biti ljudsko gledališče in bo imelo prostora za 1500 gledalcev. Stavba mora biti zgrajena v 18 mesecih. Društveno imetje znaša 1.041.300 K 49 vin.

Grunwaldska slavnost v Ljubljavi. V Ljubljavi obhajajo grunwaldske slavnosti. Mesto je okrašeno. V tork je bila slavnostna občinska seja, v kateri so govorili o tej narodni slavnosti podpredsednik Epler, prof. Janik in bančni ravnatelj Biechonski. V proslavo zgodovinskega dne so sklenili zgraditi palačo za umetnost.

Razne stvari.

Nevihte na Ogrskem. V Karanšebusu je bila velika nevihta. Skoraj vse tokajski vinogradi so uničeni.

Velik požar. Na ruski meji gori mesto Czartoczyk. Glavne ulice so že zgorele. Ker primanjkuje vode, je vsaka rešilna akcija nemogoča.

Žrtev praznovanja. V Dobrotovici na Češkem je udarila strela v nek kozelec, ki je bil kmalu nato v ognju. Praznovne ženske so privlekle neko otročnico, da bi s svojim mlekom pogasila ogenj. Drugi dan sta umrla otročnica in otrok. Oblasti so uvelio strogo preiskavo.

Osojeni slovaški urednik. Bivši urednik »Slovenského Týdeníka«, M. Lichard, je bil zaradi članka, v katerem osoja Apponyeve šolske zakone, ki imajo namen, pomazdirati Slovake, osojen pred budimpeštansko poroto na mesec teške ječe in na globo 200 kron.

Persa za pisanje. V Birminghamu na Angleškem izdelajo vsakeden okrog 80.000.000 jeklenih peres, ki se razvajajo po vsem svetu. Zdaj se izdeluje na vsem svetu okrog 100.000 različnih vrst peres.

Svetovna razstava leta 1915. Zbornični odsek za inostranska dela v Washingtonu je sklenil, da se pri-

redi leta 1915. »Slovenija«, očitljivo življenje prehrane v dan »Slovenija«, se v New Yorku izvaja v razstavo. V to svrhu je dovela Washingtonska vlašča 5 milijonov dolarjev.

Velike zadržane sile so našli v Bitter Creeku, 17 milij od Stewarta v Britijski Kolumbiji. Ce so poročila rešniona, tedaj bodo ti zakladi najvažnejši na svetu. Ljudi prihajajo polno v te kraje. Ljudje so prišli skoraj kar ob pamet. Zapuščajo dobre službe, posvetna itd. ter hite v te kraje. Dosedaj je ni nihče začel dela-ti, vendar je pa že vse polno ljudi.

Protest indijancev zoper indijansko literaturo. Nek polnokrven Indijanec Ojijatekha Brant - Sero, ki je zdaj v Berolini, je postal na razne liste oster protest zoper indijansko literaturo, pred vsem zoper romane Karla Maya. Protestira zoper to, da se slika indijance kot divjake, ki imajo največje zadoščenje v tem, če skalpirajo svojega sovražnika. Vse to smatra za podlo obrekovanje. Upa, da se bo temu protestu pridružil tudi indijanski kongres, ki zboruje te dni v Muscogee.

Demonstracije zoper duhovnike. V cerkvi Madonna di Carmine v Benetkah je prišlo, med pogrebci in duhovnikom do prepira. Vsled česar duhovnik ni hotel mrtvega blagosloviti. Prišlo je nato v cerkvi do demonstracij. Razbili so vrata, okna in klopi, duhovnika so pa bombardirali s krompirjem. Policiji se je posrečilo umiriti demonstrante. Pozvala je duhovnika, naj gre na bližnjo stražnico. Ko je pa prišel na cesto, so se demonstracije ponovile. In le težko je policija obvarovala duhovnika pred razlučenim ljudstvom.

Zena za 12 krov. V vasi Saaki blizu Tlustega v Galiciji se je založila mlada žena 70letnega kmeta Jagniča v 21letnega mladenca Rudnika, ki je že dalj časa za njoo hodil. Rudnik, ki je poznal Jagničev la-komnost, mu je ponudil, da odkupi ženo. Jagnič je zahteval 100 krov, toda dogovorili so se na 12 krov, ker Rudnik več ni imel. Na Rudnikovo zahtevo se je sestavila o kupčiji listina, katero je potrdil župan. Rudnik je hotel iti s svojo ženo v Ameriko, toda na bližnji postaji so ga prijeli, ker je v vojakom potrejen.

Radi papeževe slike izobčen. Papež Pij X. je izobčil iz katoliške cerkve slikarja Ferdinandu Bacu. Ferdinand Bac je slikal papeža Leva XIII., ko je bil star 93 let. Kdor koli je videl kako sliko Leva XIII. in če tudi je bila iz njegovih mlajših let, bo priznal, da ni bil nikak »levk« med lepimi moškimi. Zlasti njegov nos mu ni bil v posebno okrasje. Lev XIII. je sam prav dobro vedel, kako je z njegovo lepoto. Ko ga je nekdaj slikal Chartran, mu je papež rekel: »Jaz sem pastir ljudstva in ne želim ostrasti svojih ovac.« S temi besedami je pač namignil slikarju, naj ga naslika lepošček pota, ki je v resnicu. Bac pa je slikal papeža, ko je bil star že 93 let, torej v letih, ko že ni o lepoti niti sledu, niti pri ljudeh, ki so bili v mladosti vzor lepote. In Bac je nastopal papeža takšnega, kakoršen je bil v resnicu. Klerikalci pa so zagnali v svet, da je Bac napravil karikaturo Leva XIII.! Občutljivi Pij X. ga je vsled tega slovensko izobčil iz katoliške cerkve. Nesrečni Bac!

Med zamore in bolekoči je prišlo pred tednom v Chicagi med neko igro do pretepa. Eden izmed zamorcev je med pretepotom ustrelil med belokočo, nakar so zamoreci, šest po številu, zbežali. Takoj pa jim je bilo za petami na stotine belih, ki so res ujeli štiri zamorce. Ko je bilo že vse pripravljeno, da potegnejo zamorce z vrvjo na svetilko, je pri-drjalo petdeset policajev, katerim se je posrečilo zamorce oprostiti. Tudi ostala dva zamorce sta prišla v roke razlučenim množicam. Ko sta že visela na vrv, je pridrjala četa policajev, ki je tudi ta dva osvobodila. Policajci so odgnali zamorce na policijsko posajo, pred katero se je zbral do 3000 ljudi, ki so zahtevali, da se jim izroči zamoreci, da jih linčajo. Med izgredniki in policijo je prišlo do sponpadov. Šele potem, ko je prišla policijska rezerva, se je posrečilo policajci skupaj z zamoreci.

Glede na to, da je »Družba sv. Cirila in Metoda« v 25 letih svojega obstanka izvršila ogromno prosvetno in kulturno delo, zdi se mi, da je naša dolžnost, pokazati jej, kako vemo to njen delovanje ceniti in kako iskreno smo jej udani.

Zato sem naročil, da se ta dan vsa mestna poslopja okrase z zastavami; od Vaše narodne zavednosti, č. someščanje, pa pričakujem, da boste sledili izgledu mestne občine.

Tovariši! Tisti, ki stremite brez očesa na levo in desno za največjimi emociji —: resnice in pravice —, pridejte se nam. V naši sredji najde tovariši in sestreljenci, somišljenike in slobodovoljnike. »Slovenija« vam nudi v svoji bogati čitalnici in knjižnici, v kateri se nahajajo obilni dokumenti človeške kulture ter vsa slovenska znanstvena in leposlovna dela, obilo prilike in netiva za splošno in strokovno izobrazbo.

Mladi tovariši! Kolikor vas je jasne glave, trdne volje ter mladega, navzgor stremec poguma — v okvirje »Slovenije«! Vi poskrbite, da bo »Slovenija« še nadalje tisti vrelec, iz kogega potekajo najboljše moči, tisti žarišče, iz kogega se iskre najsvetleše ideje!

Za odbor »Slovenije«:

Mirko Černič

t. č. predsednik.

Albrecht Fran

t. č. tajnik.

Ukaz.

Mi, predsedništvo in knez vesoljnega zaplotništva ukazujemo in odre-jamo:

V tork 5. t. m. praznuje vesoljna moja kneževina god svojih patronov sv. Cirila in Metoda. Obenem pa praznuje naša dnečna ljubljenska družba sv. Cirila in Metoda v nedeljo 3. t. m. čestito dobo 25 let svojega plodovitega in sadenosnega obstanja.

Združujoč oboje slavnosti v eno, proglašamo 3. julij tretjega zaplotniškega leta kot edino veljavjen praznik tega leta za celo Našo kneževino.

Vsled tega ukazujemo, da se zbere vesoljno zaplotništvo — diplomatični kor v civilu — dne 3. julija t. l. v moji zimski rezidenci, kjer bo dan daljni ukazi v proslavo Cirila Metodovega slavlja.

Nepokornež se nalaga izkazati se pri ekscelenčni ministru vseh antrig z resnično mrtvo narodno zavestjo.

Vun dano v Naši zimski rezidenci »hotel Seidl« na dan Marijinega obiskovanja v tretjem zaplotniškem letu.

Ata prvi, knez vesoljnega zaplotništva.

Someščanje! Slovenci!

Dne 3. julija t. l. praznuje vele-služna naša šolska »Družba sv. Cirila in Metoda« svojo 25-letnico.

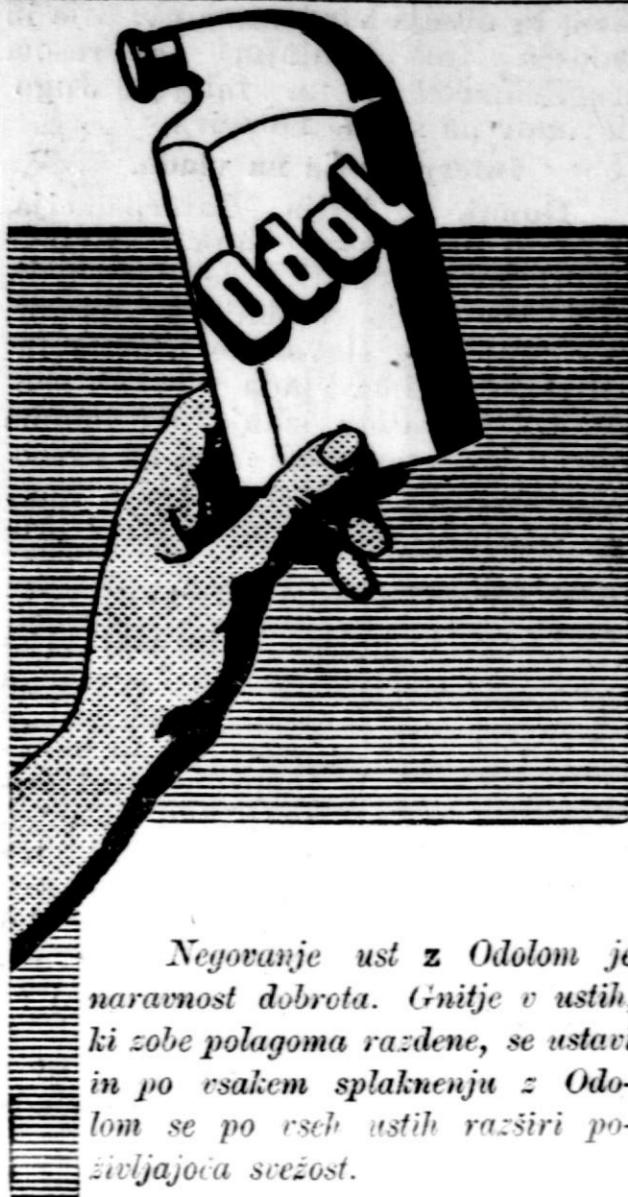
Ta dan prispo v Ljubljano rodo-ljubi iz vseh pokrajih naše slovenske domovine; zastopani bodo po od-slanstvih pa tudi drugi slovanski narodi.

Glede na to, da je »Družba sv. Cirila in Metoda« v 25 letih svojega obstanka izvršila ogromno prosvetno in kulturno delo, zdi se mi, da je naša dolžnost, pokazati jej, kako vemo to njen delovanje ceniti in kako iskreno smo jej udani.

Zato sem naročil, da se ta dan vsa mestna poslopja okrase z zastavami; od Vaše narodne zavednosti, č. someščanje, pa pričakujem, da boste sledili izgledu mestne občine.

V Ljubljani, dne 8. junija 19

Med 50 recepti
boj getovo našla maršikatera, po katerih bodo počakala tebi in svojim izborni džale. Naroči si **kuharsko knjigo** pri Prvi kranjski tovarni testenin v Jilijski županiji. Dobis jo zaston.

Negovanje ust z Odolom je naravnost dobrota. Gnitje v ustih, ki zobe polagoma razdene, se ustavi in po vsakem splaknjenju z Odolom se po vseh ustih razširi posivljajoča svežost.

Serravalo

Zelzna Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom za nati kolajni. Povzroča voljo do jedi, okrepa žive, poboljša kri in je rekonvalsentom — in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet. Izborni okus. Večkrat odlikovano.

Nad 6000 zdravniških sprčeval.

J. SERRAVALLO, c. h. k. drž. živilski TEST-Barkovje.

Meteorologično poročilo.

Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
30. 2. pop.	730.3	26.0	sr. izah.	pol oblač.
9. zv.	728.5	20.2	"	oblačno
1. 7. zj.	734.6	12.7	sr. jvzh.	"

Srednja včerajšnja temperatura 20.9°, norm. 19.1°. Padavina v 24 urah 10.6 mm.

Zahvala.

Povodom prerane smrti našega iskreno ljubljenega soprog, oziroma očeta, brata, svaka in strica, gospoda Urbana Ušeničnika.

c. kr. pošt. poduradnika in obč. svetnika

izrekamo tem potom najsrcejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za njihovo nam takoj obilno izkazano srečuje in častno spremstvo na zadnjini poti.

Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini, veleci, gosp. dr. Demeter Bleiweiss-Trstenškemu za njegovo skrb ob bolezni pokojnika, veleci, g. nadkomisarju G. Stedryu, g. nadoficiju Potokarju in ceni. osobju teh oddelka, sl. obč. svetu z veleci, g. podzupanom dr. Tavčarjem na čelu, blag. g. ravnatelju Struklju ter gg. poštnim uradnikom in uslužencem, sl. društvu voj. certifikatistov, gg. magistratnim uradnikom in uslužencem, darovateljem krasnih vencev ter vsem, ki so na karakteriki način izkazali zadnjo čast nepozabnemu pokojniku.

Žalujeti ostali.

Poslovodja

za trgovine z mečanim blagom, manufakturo, specije, železno, zanjem, steklo, porcelanom, droblim blagom in deželnimi pridelki za podružne trgovine v Savinjski dolini

se išče.

Prijazne ponudbe na upravnosti Slov. Naroda.

Učenke
se sprejme 2254
na stanovanje in hrano.
Klavir in vrt na razpolago.
Strelška ulica štev. 12.

Počen in pridom

mesarski pomočnik
ki je vajen vsega dela, tudi sekanja
se išče.

Prednost imajo starejši, ali vsaj vojaščine prosti. — Naslov pove upravnosti »Slovenskega Naroda«. 1990

Jšče se za dobro idočo restavracijo
v zelo prometnem mestu 2196

dobro izvežban restavrater.

Pogoji zelo ugodni, na zahtevanje se uredijo tudi spalne sobe. Zraven zelo lep in velik senčnat vrt, kegljišče in veselična dvorana. Dotičnik mora znati slovensko. Prevzeti je restavracijo s 1. avgustom. — Natančna pojasnila daje Ivan Bajželj v Ljubljani, Marije Terezije cesta štev. 11 (Kolizej) ustmeno ali pismeno.

Vrtni koncert

Slovenske Filharmonije
se vrši

v soboto, dne 2. t. m. 2257

hotelu pri Seidlu

(hotel Južni kolodvor). Začetek ob 8. zvečer. Vstopina prosta.

2213 **Najboljši papir za lovenje muha**

12 vinarjev za dvojni list

TANGLEFOOT

Engros: **JOSIP TAUSSIG**, Dunaj XX/I.

Pomladansko zdravljenje z dr. Drallejevo brezovo vodo za lase

je neprekosljivo v učinkovanju na rast las.

Steklenica K 250 in K 2.— Dobiva se v vseh lekarnicah, parfumerijah, drogerijah in česalnicah.

Tvorniška zalog: M. Hoffmann & Co., Dččina na Labi.

Edina najkrajša črta v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine sami same

ED. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 18

v novi hiši „Kmetijske posojilnice“, naproti gostilni pri „Figovem“. 9402

2038

Milo

2038

Števinske

2038

Pavel Seemann

2038

v Ljubljani.

VEČ 400 GODIŠNA
Ulica Humpolec šteg zdravstvenih trgov 12.
Najbolje suknje in pomodni robu nudi turška
ANT-TOMEC izvoz suknja u Humpolcu
(Češka) Uzorek zadnjih let.

Pristno francosko 2115
semensko ajdo
offerira po najnižji dnevni ceni
Vilj. Steinherz v Ljubljani.

Preda se iz preste reke lepa

vila

obstoječa iz dveh stanovanj, z najmodernejšim komfortom urejena, s krasnim vrtom in na lepem prostoru v Ljubljani.

Kje, pove upravn. »Slo. Naroda«.

Prihranite vsak dan

4-80 do 24 kron, ako zavživate železne vino s kina lekarja Piccoli-ja v Ljubljani z dnevnim izdatkom 18 vinarjev, mesto kina železne vina, ki ne vsebuje več železa, kot navadno vino in kojega bi moral izpititi eden do pet litrov na dan, da bi dovedel organizmu potrebno množino železa, kar bi pa bilo radi alkohola le škodljivo.

1/2 stekl. Piccolijevga železne vina 2 K. — Naročila proti povzetju.

2253

Snovi za mošč

popolno nadomestilo za jabolka in hruške za izdelovanje in izboljšanje mošča razposilja proti povzetju

C. F. Schubert Gradeč, imen. Karl Scholz Murplatz 10.

Cenike in navodilo na zahtevo zaston! — Pazite na c. kr. orla moje tvrdke! 2160

2253

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od 1. junija 1910.

Odhod in Ljubljano (juž. žol.)

7-08 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-26 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfov, Straža-Toplice, Kotjevec.

9-12 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Celovca, Dunaj j. k., Linc, Praga, Draždane, Berlin, Beljak, Badastein, Solnograd, Monakovo, Kolin.

1-40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

1-22 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, St. Janž, Straža-Toplice, Kotjevec.

3-30 popoldne: Osebni vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

4-35 zvečer: Osebni vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Beljaka, Celovec, Dunaj j. k., Badastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Vleissingen, Trbič.

7-40 zvečer: Osebni vlak v smeri: Grosuplje St. Janž, Rudolfov, Kotjevec.

10-10 ponoči: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

10-22 ponoči: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, St. Janž, Straža-Toplice, Kotjevec.

11-22 ponoči: Osebni vlak iz Trbiča, Celovca Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenice.

Prihod v Ljubljano (državne železnice).

6-46 zjutraj: Mešanec iz Kamnika.

6-59 dopoldne: Mešanec iz Kamnika.

6-10 zvečer: Mešanec iz Kamnika.

10-30 po noči: Mešanec iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravateljstvo v Trstu.

Neveste, ženini, gospodinje in gospodarji!

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 8

hče svoje založi radi preselite svoje trgovine zmanjšati in prodaja

perile, platno, vezenje in sploh vse v to stroko spadajoče predmete

po izdatno znižanih cenah.

Lično in solidno doma izdelano perilo, je iz najprejnejšega blaga in si ga

lahko vsak ogleda, ne da bi bil prisiljen k kupitvi.

1918 K obilnemu posetu vladljivo vabi

Anton Šarc, Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 8.

2253

Prvi slovenski izprani optik in strokovnjak Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelburgova ulica št. 1.

2253

Šveč

2253

Števinske

2253

Pavel Seemann

2253

v Ljubljani.

2253

Priporoča tovarna

2253

Milo

2253

Števinske

2253

Pavel Seemann

2253

v Ljubljani.

22